

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Joannis Pierii Valeriani Bellunensis Hieroglyphica, Sive De Sacris Ægyptiorum Aliarumque Gentium Literis, Commentariorum Libri LVIII

Valeriano, Pierio

[Lipsiae] ; Francofurti Ad Moenum, 1678

Obsequium.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14259

A quotidie videmus. Quid vero illud, quod si inter se Canes rixentur, offeraturque fera æque illis in-
 visa, facta statim inter se pace unanimiter in feram convertuntur? cujusmodi decet milites esse, qui
 tametsi inter se aliquando dissideant, adversus tamen communes hostes unanimiter preliantur, cu-
 jusmodi exemplum in L. Syllæ legionibus habemus, quæ cum perniciofa seditione furerent, effera-
 tis Imperator annunciari iussit hostem adesse, & ad arma vocantium clamorem tolli, atque ita dis-
 cussa seditio est, univèrsus adversus hostes animum intendentibus. Et Scorilus (vel ut alii, Cocis, *Simile quid-
 dam narvat
 Q. Curtius
 lib. 9. de Su-
 dracia 15
 Malis:*
 seu ut alii, Cocio) Dacorum Dux, cum dissociatum bellis cuilibet pop. Roman. intellexisset, neque
 tamen fortunam tentandam arbitraretur, metuens ne externo bello pax inter cives conciliaretur,
 hortantibus suis, & acriter deposcentibus occasionem arripiendam, duos ille Canes in conspectu
 popularium commisit, iisque acerrime inter se pugnantibus, mox Lupum emisit, quem protinus
 Canes, omissa inter se ira, uno statim animo aggressi sunt: eoque exemplo Dux ipse continuit bar-
 baros ne pugnam inceptarent, temerario impetu Romanis profuturo. At ea quoque generositas ani-
 mi requiritur in strenuo milite, ne is, ut super Anea Virgil. neque averfos dignetur sternere morte,
 nec imbecilles provocare bellatores aut armatus inermes, aut vir feminas, puerosve. Comperta est
 hæc eadem in Canibus animi magnitudo, velut in eis, quos Albanix rex Alexandro Macedoni do-
 no misit: nam cum ex duobus quos habebat unum huic dedisset, exploraturus Alexander animalis
 vigorem, iussit Urfos, mox Apros, & deinde Damas emitti: ille vero contemptu immobilis jacebat.
 Sed enim Alexander segnitie tanti corporis offensus, eum interimi iussit, quod ubi Regi nuncia-
 tum, alterum misit, addito, ne in parvas belluas experiri vellet. Imperator itaque Leonem primo,
 moxque Elephantum induxit, quos Canis statim stravit: cujus insignem pugnam Plinius accuratif-
 sime descripsit xi. octavi libri capite 12.

MENAPII. CAP. XVII.

Mhime mirum igitur, quòd in canone provinciarum & militum, qui à Constantino usque ad
 Theodosium, Honorium, & inferiores plerosque alios, sub Imperatore Romano militabant,
 clypeus habebatur, in quo luteus Canis in alba parma, cujus medium pelta rubra occupabat, hic
 vero Canis inferne positus sub ipsa pelta pedibus sursum versis, erat is ejus ordinis insigne, qui Mx-
 NAPII dicti, sub magistro militum per Thracas stipendia faciebant.

TERTIODECIMANI.

CAP. XVIII.

Canem eodem gestu inversum in altero clypeo vidi, sed qui carulei coloris esset, parma identi-
 dem alba, cujus umbilicus aureus, quem ruber circulus ambibat, ab altero densioris luti caru-
 leo ipse quoque circumscriptus, insigne hoc erat TERTIODECIMANORUM, qui ejusdem militiae
 ordo fuit sub eodem magistro militum.

OBSEQUIUM. CAP. XIX.

ERat & illud hieroglyphicum, quòd Egyptii Sacerdo-
 tes obsequium, & ad domini iussa nutumve regressum si-
 gnificare si vellent, Canem converso in dorsum capite pingebant. Nullum porro animal Cane magis est dicto parens, quem
 abeuntem facillimo vociferatu revoces: etiamsi sit jamiam cap-
 turus prædam, increpitus intermittat, iussus insi qui provolet:
 eum denique quotiens erit libitum ultro citroq; verteris. Theo-
 logi nostri veteres dictum illud ex Ecclesiaste, *Melior est Canis
 vivus Leone mortuo*, ita interpretantur, ut obsequii istiusmodi
 rationem habuisse videatur: nam per Leonem mortuum, ait
 Eucherius, cacodæmonem intelligunt, de salute nihil ulterius
 sperandum est: non enim potest ad penitentiam redire. Per Canem autem vivum aberran-
 tem quidem, & interdum contumacem hominem accipiunt, qui tametsi nonnunquam prævaricator
 fuerit

Ecclesiæ. 9.

64
Memorable
Canis
obsequium.

fuerit & cervicosus, ad obsequium tamen & meliora reduci potest. Et, ut ad Canis morigerum admodum ingenium revertamur, libet ex Plutarcho memorabile obsequii facillimæque docilitatis exemplum in animali huiusmodi recitare, idque in theatro Marcelli, spectatore Vespasiano, editum. Mimus eo quidam Canem introduxit omnibus fere saltationibus eruditum, qui cum ægritudinem postmodum simularet, panem Mimus porrigebat, eo detractio pharmacum propinavit, mox is trementi similis cruciari, distorqueri, capitisque gravæ laborare visus, demum quasi mortuus concidere, seque exporrigere, permittereque ut quoquo verum traheretur, huc & illuc abijceretur, uti fabulæ commentum exigebat. Opportune autem cum res posceret, se tanquam è profundo aliquo somno concitatum, prostratis demum, & signa quædam veluti lætitiæ & exhilarationis edidisse, atque alia pleraque magna omnium admiratione colluisse. Hæc author ille testatur, qui nihil unquam ineptè moliri deprehensus est. Sed quod pertinet ad obsequium erga dominum, habet hoc Canis commune cum Suibus, de quibus compertum, ait Plinius, furto abactos, agnita voce suarii, merlo navigio inclinatione lateris unius, ad dominum remeasse.

ADULATOR ET SCURRA. CAP. XX.

Diogenis
scomma in
Alexandri.

Sunt qui adulatorem blandiloquum, & mordacem simul scurram, per Canis hieroglyphicum ostendant, quorum

Alter in obsequium plus a quo pronus & alter

Qualibet in quamvis opprobria fingere solus:

Diogenica hæc est interpretatio, ipsius de se testimonio. Nam is interrogatus ab Alexandro, ob quæ facta Canis nomen vulgo sortitus esset: *Quia, inquit, dantibus blandior, non dantibus oblatro, malos etiam mordeo.* Quin & conjectores, ut apud Hebræos legimus, eum qui per nocturnam quietem imaginatus sit Canem videre, obrectatoribus objectum fore præfagiunt. Alexander idem dum sibi lusum quærit, sportulam Diogeni ossium plenam dono misit. Accepit eam Cynicus, & superaddidit: *Caninus hic quidem cibus, sed donum baudquaquam regium,*

Ibidem D.
Laertium.

FAMES. CAP. XXI.

Caninam quandam famem memorant, quam Græci *βυδύλια* appellavere, nos *Esuritionem* dicere possumus: utcumque Davides hanc eruditissime tetigit Psalm. 58. ubi canit: *convertentur ad vesperam, & fame conficientur ut Canes, civitatem hac illac pervagantes,* cum futuram Judæorum mendicitatem præfagiret: nam & ipsum famis vocabulum frequenter pro mendicitate usurpatum invenias.

DESPICATUS. CAP. XXII.

IN Sacris litteris plurimum invenias Canem pro re humili, abjecta & contemptibili positum, Quam sermonem ne quis Neapolitanorum tantum esse putet, de Mephiboseto Jonatæ filio legimus, cum insperatis à Davide beneficiis affectus esset, & continuo mensæ Regiæ sodalitis dignatus, dixisse eum, humilitatem professus suam: *Ecquis ego sum servus tuus, ut respiceres super Canem mortuum, cui ego sum similis?* Et David ipse, cum Regem suum Saulem se hostiliter insectantem in manibus solum habuisset, chlamydis regiæ oram præcidisse contentus, subsecutus eum clamavit: *Quem persequeris, Rex Israel? quem persequeris? Canem mortuum persequeris.*

2. Sam. 9. 7.
1. Sam. 24.
15.

FUGA. CAP. XXIII.

Quod si fugam notare voluerimus, Canem identidem, sed subjecta inter crura cauda, figurabimus. Hieroglyphici causam, nemo eorum quos in hoc argumento sequimur, explicavit. Eminentum ego à re ipsa dubio procul sumptum crediderim, vulgato in hæc tempora proverbio, ut eum qui animum despondeat, vel ab incepto propter ignaviam percussus meticulose desistat subijcere eum inter crura caudam, subijciamus. Quotiens enim Canes fugam arripiunt, præ metu abacti, caudam inter crura subijciunt. Quod cum insigniter etiam Lupo observatum sit, Maro elegantissime rem ipsam descripsit, ut suo loco dictum est.

Etiannum
Gallico.

Æn. lib. 11.

CLA.